T094 ATĐ 6 (07) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q156-Căn Uẩn-Luận về Nhất Tâm

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 156 89

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA

QUYEÅN 156

LUAÄN VEÀ NHAÁT TAÂM (Phaàn 2)

Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, thì phaùp aáy töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, Chaùnh kieán Voâ hoïc ôû taát caû caùc ñòa coù theå ñaït ñöôïc, chöù khoâng phaûi laø taát caû caùc taâm voâ laäu; Chaùnh tö duy Voâ hoïc thì taát caû caùc taâm voâ laäu coù theå ñaït ñöôïc, chöù khoâng phaûi laø taát caû caùc ñòa. Vì vaäy coù theå laøm thaønh boán caâu phaân bieät lôùn: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, chöù khoâng phaûi laø Chaùnh tö duy Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh kieán Voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy, vaø Chaùnh tö duy Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh kieán Voâ hoïc. Chaùnh kieán Voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh tö duy, ñoù laø Chaùnh tö duy trong tuï Chaùnh kieán Voâ hoïc, phaùp naøy chæ töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, chöù khoâng phaûi laø Chaùnh tö duy Voâ hoïc, bôûi vì töï Theå cuøng vôùi töï Theå, do ba nhaân duyeân cho neân khoâng töông öng: a. Bôûi vì khoâng coù hai töï taùnh cuøng luùc khôûi leân. b. Bôûi vì saùt-na tröôùc sau khoâng ñi song song. c. Bôûi vì caùc phaùp khoâng nhìn töï Theå maø laøm duyeân cho phaùp khaùc. Vaø Chaùnh tö duy Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh kieán Voâ hoïc, ñoù laø Tónh löï trung gian, ba Tónh löï döôùi, ba Voâ saéc döôùi, laø phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc. Nhöõng phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc, bôûi vì ôû ñòa aáy khoâng coù Chaùnh tö duy. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc, chöù khoâng phaûi laø Chaùnh kieán Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh tö duy Voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh kieán, vaø Chaùnh kieán Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh tö duy Voâ hoïc. Chaùnh tö duy Voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh kieán,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 156 90

ñoù laø Chaùnh kieán trong tuï Chaùnh tö duy Voâ hoïc, phaùp naøy chæ töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc, chöù khoâng phaûi laø Chaùnh kieán Voâ hoïc, bôûi vì töï Theå cuøng vôùi töï Theå, do ba nhaân duyeân cho neân khoâng töông öng. Vaø Chaùnh kieán Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh tö duy Voâ hoïc, ñoù laø Vò chí-Tónh löï thöù nhaát, phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy trong tuï Taän trí-Voâ sinh trí. Nhöõng phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, bôûi vì trong tuï aáy khoâng coù Chaùnh kieán. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán-Chaùnh tö duy Voâ hoïc, ñoù laø tröø ra Chaùnh tö duy

töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, vaø tröø ra Chaùnh kieán töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán-Chaùnh tö duy Voâ hoïc. Nghóa laø trong tuï naøy tröø ra hai töï Theå, coøn laïi taâm-taâm sôû töông öng vôùi hai phaùp. Ñieàu naøy laïi laø theá naøo? Ñoù laø chín phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taâm vaø Taàm- Töù. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán-Chaùnh tö duy Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh kieán Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh tö duy, Chaùnh tö duy Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh kieán, vaø nhöõng taâm- taâm sôû phaùp maø tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, cuøng vôùi saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Chaùnh kieán Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh tö duy, ñoù laø Chaùnh tö duy trong tuï Taän trí-Voâ sinh trí, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, bôûi vì trong tuï aáy khoâng coù Chaùnh kieán; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. Chaùnh tö duy Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi Chaùnh kieán, ñoù laø Tónh löï trung gian, ba Tónh löï treân, ba Voâ saéc döôùi, Chaùnh kieán Voâ hoïc. Nhöõng phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc, bôûi vì trong ñòa aáy khoâng coù Chaùnh tö duy. Vaø nhöõng taâm-taâm sôû phaùp maø tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, ñoù laø Tónh löï trung gian, ba Tónh löï treân, ba Voâ saéc döôùi, taâm-taâm sôû phaùp trong tuï Taän trí-Voâ sinh trí, vaø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu thuoäc veà Hoïc, cuøng vôùi saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, neân bieát ñeàu laø caâu thöù tö. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, thì phaùp aáy töông öng vôùi Chaùnh caàn Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, Chaùnh kieán Voâ hoïc ôû taát caû caùc ñòa coù theå ñaït ñöôïc, chöù khoâng phaûi laø taát caû caùc taâm voâ laäu; Chaùnh caàn Voâ hoïc thì taát caû caùc ñòa vaø taát caû caùc taâm voâ laäu coù theå ñaït ñöôïc. Vì vaäy coù theå laøm thaønh boán caâu phaân bieät trung bình:

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 156 91

1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, chöù khoâng phaûi laø Chaùnh caàn Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh kieán Voâ hoïc töông öng vôùi Chaùnh caàn. Phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh caàn Voâ hoïc, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn Voâ hoïc, chöù khoâng phaûi laø Chaùnh kieán Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh kieán Voâ hoïc, vaø Chaùnh kieán Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh caàn Voâ hoïc. Chaùnh kieán Voâ hoïc, ñoù laø bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. Chaùnh kieán Voâ hoïc khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Chaùnh caàn Voâ hoïc, ñoù laø phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn trong tuï Taän trí-Voâ sinh trí. Phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán, bôûi vì trong tuï aáy khoâng coù Chaùnh kieán. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán-Chaùnh caàn Voâ hoïc, ñoù laø tröø ra Chaùnh caàn töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc. Bôûi vì Chaùnh caàn nhieàu hôn cho neân ôû ñaây chæ noùi laø tröø ra. Nhöng trong tuï naøy tröø ra hai töï Theå, coøn

laïi caùc taâm- taâm sôû ñeàu töông öng vôùi hai phaùp. Ñieàu naøy laïi laø theá naøo? Ñoù laø chín phaùp Ñaïi ñòa, chín phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taâm vaø Taàm-Töù. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán-Chaùnh caàn Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh caàn khoâng töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, vaø nhöõng taâm-taâm sôû phaùp maø tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, cuøng vôùi saéc- voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Chaùnh caàn khoâng töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh caàn trong tuï Taän trí-Voâ sinh trí, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán, bôûi vì trong tuï aáy khoâng coù Chaùnh kieán; cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh caàn, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. Vaø nhöõng taâm-taâm sôû phaùp maø tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, ñoù laø trong naøy khoâng coù taâm-taâm sôû phaùp Voâ hoïc naøo maø tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, chæ coù taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu thuoäc veà Hoïc laø do tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, cuøng vôùi saéc-voâ vi- taâm baát töông öng haønh, neân bieát ñeàu laø caâu thöù tö thaâu nhieáp. Nhö ñoái vôùi Chaùnh caàn, ñoái vôùi Chaùnh nieäm-Chaùnh ñònh-Chaùnh giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy, bôûi vì phaùp naøy ñeàu coù theå laøm thaønh boán caâu phaân bieät trung bình. Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc, phaùp aáy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh trí Voâ hoïc; caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh trí Voâ hoïc, phaùp aáy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh kieán Voâ hoïc; bôûi vì hai phaùp naøy khoâng cuøng luùc khôûi leân. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc, thì phaùp aáy

töông öng vôùi Chaùnh caàn Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, Chaùnh tö duy Voâ hoïc, taát caû caùc taâm voâ laäu coù theå ñaït ñöôïc, chöù khoâng phaûi laø taát caû caùc ñòa; Chaùnh caàn Voâ hoïc thì taát caû caùc ñòa vaø taát caû caùc taâm voâ laäu coù theå ñaït ñöôïc. Vì vaäy cuõng coù theå laøm thaønh boán caâu phaân bieät trung bình, vaên noùi nhö Chaùnh kieán ñoái vôùi Chaùnh caàn. Nhö ñoái vôùi Chaùnh caàn, ñoái vôùi Chaùnh nieäm-Chaùnh ñònh-Chaùnh giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh tö duy Voâ hoïc, thì phaùp aáy töông öng vôùi Chaùnh trí Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, Chaùnh tö duy Voâ hoïc, taát caû caùc taâm voâ laäu coù theå ñaït ñöôïc, chöù khoâng phaûi laø taát caû caùc ñòa; Chaùnh trí Voâ hoïc thì taát caû caùc ñòa coù theå ñaït ñöôïc, chöù khoâng phaûi laø taát caû caùc taâm voâ laäu. Vì vaäy cuõng coù theå laøm thaønh boán caâu phaân bieät lôùn, vaên noùi nhö Chaùnh kieán ñoái vôùi Chaùnh tö duy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn Voâ hoïc, thì phaùp aáy töông öng vôùi Chaùnh nieäm Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, Chaùnh caàn- Chaùnh nieäm Voâ hoïc cuøng ôû taát caû caùc ñòa-taát caû caùc taâm voâ laäu coù theå ñaït ñöôïc, vì vaäy coù theå laøm thaønh boán caâu phaân bieät nhoû: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn Voâ hoïc, chöù khoâng phaûi laø Chaùnh nieäm Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh nieäm Voâ hoïc. Phaùp naøy töông öng vôùi Chaùnh caàn Voâ hoïc chöù khoâng phaûi laø Chaùnh nieäm, bôûi vì töï Theå khoâng

töông öng vôùi töï Theå. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh nieäm Voâ hoïc, chöù khoâng phaûi laø Chaùnh caàn Voâ hoïc, ñoù laø Chaùnh caàn Voâ hoïc. Phaùp naøy töông öng vôùi Chaùnh nieäm Voâ hoïc chöù khoâng phaûi laø Chaùnh caàn, bôûi vì töï Theå khoâng töông öng vôùi töï Theå. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn-Chaùnh nieäm Voâ hoïc, ñoù laø tröø ra Chaùnh caàn-Chaùnh nieäm Voâ hoïc, coøn laïi caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn-Chaùnh nieäm Voâ hoïc. Nghóa laø trong tuï naøy tröø ra hai töï Theå, coøn laïi taâm-taâm sôû töông öng vôùi hai phaùp naøy. Ñieàu naøy laïi laø theá naøo? Ñoù laø chín phaùp Ñaïi ñòa, chín phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taâm vaø Taàm-Töù. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Chaùnh caàn-Chaùnh nieäm Voâ hoïc, ñoù laø nhöõng taâm-taâm sôû phaùp maø tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, cuøng vôùi saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Trong naøy khoâng coù taâm- taâm sôû phaùp Voâ hoïc naøo maø tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, chæ coù taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu thuoäc veà Hoïc laø do tröôùc ñaây khoâng thaâu nhieáp, cuøng vôùi saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, neân bieát ñeàu laø caâu

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 151 93

thöù tö thaâu nhieáp. Nhö ñoái vôùi Chaùnh nieäm, ñoái vôùi Chaùnh ñònh-Chaùnh giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy, bôûi vì phaùp naøy ñeàu coù theå laøm thaønh boán caâu phaân bieät nhoû. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh caàn Voâ hoïc, thì phaùp aáy töông öng vôùi Chaùnh trí Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, Chaùnh caàn Voâ hoïc ôû taát caû caùc ñòa vaø taát caû caùc taâm voâ laäu coù theå ñaït ñöôïc, Chaùnh trí Voâ hoïc thì taát caû caùc ñòa coù theå ñaït ñöôïc chöù khoâng phaûi laø taát caû caùc taâm voâ laäu, cuõng laøm thaønh boán caâu phaân bieät trung bình, vaên noùi nhö Chaùnh tö duy ñoái vôùi Chaùnh caàn. Nhö Chaùnh caàn, Chaùnh nieäm- Chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Chaùnh giaûi thoaùt Voâ hoïc, thì phaùp aáy töông öng vôùi Chaùnh trí Voâ hoïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, Chaùnh giaûi thoaùt Voâ hoïc ôû taát caû caùc ñòa vaø taát caû caùc taâm voâ laäu coù theå ñaït ñöôïc, Chaùnh trí Voâ hoïc thì thì taát caû caùc ñòa coù theå ñaït ñöôïc chöù khoâng phaûi laø taát caû caùc taâm voâ laäu, cuõng laøm thaønh boán caâu phaân bieät trung bình, vaên noùi nhö Chaùnh caàn ñoái vôùi Chaùnh trí.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.